

dolcevita

MULTICOLOR

duhové pokoje nového boutique hotelu moods a koktejlová extáze v prvním pražském sky baru

MADE IN ITALY

exkluzivní pozvání do sídla milánské rodiny fornasetti plus zářivá kometa nové designové značky skitsch

VŠE V JEDNOM

tajná německá destinace pro milovníky nového životního stylu

069

značek, které
vaše děti zásobí
nejkrásnějším
designem
a hračkami

PLAY HOUSE

VYHRAJTE STYLOVÝ NETBOOK SAMSUNG

9 771213 750006

06

dědictví

Váženo počtem návrhů a jejich rozmanitostí, patří jméno Fornasetti mezi ikony designu 20. století. Nejen Piero, ale také jeho syn Barnaba, který pokračuje v rozšiřování věhlasu rodinného jména i produktových katalogů. Byl to on, kdo nás vřele uvítal v milánské vile, v níž se narodil a dodnes tvoří, a kdo nám udělil privilegium nahlédnout do jejího magického světa.

TEXT DANICA KOVÁŘOVÁ FOTO FILIP ŠLAPAL
A ARCHIV FORNASETTI

„Podle mne se již setřely rozdíly mezi
řemeslným dílem a uměním. Tvořím,
i když chystám party nebo když
připravuji výstavu.“

Nahoře: V modré knihovně se sešly katalogizované knihy Piera s úctyhodnou sbírkou hudebních vinylů jeho syna Barnaby. Tato místnost je pro něho nejoblíbenějším koutkem domu, takže tu pravidelně třídí poštu, dělá si zápisky nebo rešerše. Dole: Pracovna v přízemí se stolem od Gio Pontiho, lustrem s motivem ze série Tema e Variazioni, iluzionistickými panely zobrazujícími ideální město, dobovými grafikami a samozřejmě také židlemi Musicale a „rybím“ stolem z produkce dílny Fornasetti.

Rodinné sídlo Fornasettiů v Miláně není jednoduché najít. Sice se nachází jen pár set metrů od populárního baru Basso, který se při milánském týdnu designu stává druhým stanovištěm mnoha vystavovatelů i návštěvníků, ale v průvodcích ani galerijním programu jej nevidíte. Po smrti Piera Fornasettiho se totiž neproměnilo v muzeum, a to přestože v něm tento kultovní italský designér, sochař, kreslíř, grafik i scénograf přeměnil každý centimetr čtvereční k obrazu svému, ale slouží dál jako tvůrčí domov. Bydlí v něm nadále Pierův syn Barnaba (*1950), který ohromující rodinný vesmír ještě rozšiřuje o reedice, další objekty, variuje otcova témata a přichází se svými vlastními (mj. výročními i limitovanými), čímž udržuje značku Fornasetti při aktivním životě. Využívá podobných nástrojů, motivů i metod tvorby, takže značka vlastně funguje na stejném principu jako módní domy.

Piero Fornasetti byl neskutečně plodný – navrhl okolo jedenácti tisíc položek, jejichž společným jmenovatelem je stejný styl a výchozí nadčasová estetika. „Kdo chce být úspěšný,

Nahoře vlevo: Piero Fornasetti denně pracoval na tomto stole Riga e Squadra od Gio Pontiho. Kuchyně v hostovském křídle vily prošla nedávno renovací. Na zemi jsou položeny kachličky Ultime Notizie (Ceramica Bardelli), u stolu nové verze židle Raggiera se stejným vzorem a u stropu rozložitý lustr z Murana. Dole: Po vstupu do vily vás ohromí již předstíh. Kromě vitriny se suvenýry, sklem, porcelánem, miniaturami a jinými drobnostmi tu je vystavena sbírka Fornasettiho talířů i kabinet z kolekce Architettura (1951, spoluautorem je Gio Ponti), zaujme i lustr z lastur a kresby z 50. až 70. let Fornasettiho a jeho přátel.

přestává být umělcem. Když se autor podřizuje módě, stává se opožděným, nemůže anticipovat. Chůt být originální je v pořádku, stejně jako chůt vytvořit něco, co z módy nevyjde. O to samé jsem se vždy pokoušel i já,“ řekl v jednom rozhovoru Piero. „Narodil jsem se jako malíř. Začal jsem v deseti, litografii i rytečtví jsem se učil z knih, bez škol. Když jsem se nakonec dostal na Akademii, zjistil jsem, že profesori mne tam nic nenaučí, protože nám nikdy neukázali základ. A tím je schopnost dokonale namalovat lidské nahé tělo. Když zvládnete to, navrhnete a nakreslíte už cokoli, budovu i automotor. U jakéhokoli typu díla je pak další podstatnou věcí představivost. Bez ní nevytvoříte nic nového,“ objasnil svůj pohled na tvorbu. A že právě jemu představivost rozhodně nechyběla! „Sudičky“ mu nadělily talent surrealistického vidění, ironického nadhledu a současně i metafyzického porozumění, sledujícího podstatu věcí, které když se spojily s iluzionistickou detailní kresbou či grafikou, vyústily v nenapodobitelný styl. Jeho nedílnou součástí je černobílé provedení, jen místy doplněné o barevný akcent, které jak »

Nahoře: Do žluté jídelny, kde se nachází také Fornasettiho pracovní stůl, Barnaba přemístil část otcova archivu (na obr. vpravo) s návrhy produktů, textilu, nábytku, divadelních scén, výstav atd., které měl sám Piero pečlivě rozříděné po letech. Dole: Piero Fornasetti byl vášnivým sběratelem českého skla od dob biedermeieru až po prvorepublikovou produkci. V domě různé vázy, sklenice, dózy aj. chytře instaloval na skleněné police v oknech nebo průzorech v interiéru, takže dopadající světlo rozehrává jejich krásu.

Piero, tak Barnaba stačili aplikovat na všechny interiérové a dekorativní objekty, jaké si jen umíte představit. Kabinety, stoly, židle, paravány, lampy, talíře, vázy, keramické obklady, sklenice, polštáře a jiný textil. Nově také na koberce (Roubini Rugs), tapety (Cole & Son), kuchyňské díly (Strato Cucine) nebo plastové židle (Kartell). Piero Fornasetti k tomu kdysi řekl: „Používám všechny materiály – sklo, kov, mramor, dřevo, cokoli, na co sáhnu. Tvořím, i když chystám party a vymyslím téma večírku, způsob stolování a dekorace, nebo když připravuji výstavu. Podle mne se již setřely rozdíly mezi řemeslným dílem a uměním. Dnes máme maximální svobodu.“

Když podrobně pohlédneme na kariéru Piera Fornasettiho, zjistíme, že v ní opakovaně figurují dvě jména. Prvním je Triennale, tedy výstava konaná v milánském Palazzo dell'Arte v parku Sempione, kde průběžně představoval své nové návrhy. Poprvé to bylo v roce 1933, kdy Piero jako čerstvý dvacátník předvedl svoji první sérii potisknutých šátků, přelomové bylo vystavení nábytku Architettura a komody Palladiana na začátku

Nahoře: Část vily, v níž mívával Piero Fornasetti pracovnu a ložnici, Barnaba před několika lety zrekonstruoval a vytvořil v ní hostovské pokoje. V tomto vidíte další ukázkou z kolekce Architettura (komoda) a nové tapety, které vyrábí britská značka Cole & Son a jejichž motiv mraků si vypůjčila z Fornasettiho milánské cukrárny Dulciora, která bohužel již zanikla. Dole: Pohled do studia a dílny, kde je další část archivu a kde také Barnaba se svými spolupracovníky tvoří pro rodinnou značku nové návrhy.

50. let, které vytvořil ve spolupráci se známým italským architektem a designérem Gio Pontim, i pozdější představení 32 dekorativních panelů do interiérů Stanza Metafisica. A zde se dostáváme k druhému jménu – Gio Ponti se stal jeho osudovou spřízněnou duší. Poprvé se setkali v roce 1940, kdy Ponti Fornasettiho oslovil, zda by neilustroval jeho kalendářní knihu Lunar, a na konci roku už svým přátelům rozesílali společnou kartu Annuari pro Nový rok. Jejich přátelství přerušil jenom válečný exil Piera Fornasettiho ve Švýcarsku (1943–1946). Po návratu začala spolupráce nanovo a byla o to intenzivnější. Vznikl např. společný kompletní interiér v Casa Lucano, milánská cukrárna Dulciora, oba se také vedle jiných italských tvůrců podíleli na moderních interiérech luxusního zaoceánského parníku Andrea Doria, v němž dokonce i třetí třída měla vlastní bazén a salonky byly vybaveny originály od nejvýznamnějších umělců své doby.

Až do konce 80. let, kdy Piero Fornasetti zemřel v nemocnici během banálního lékařského zákroku, „chrtil“ ročně stovky »

Nahoře: Červenou ložnici vedle modré knihovny zbudoval Barnaba po smrti svého otce jako repliku ložnice, kterou navrhl pro vilu u Lago di Como. Dole: Koupelna v hostovské části domu má původní vybavení, nové je jen osvětlení.

návrhů a litografií. Leitmotivem, ke kterému se nutkavě stále vracel, byla něžná tvář mladé dívky. Patřila operní zpěvačce Lině Cavalieri – poprvé ji spatřil ve 30. letech v časopise z 19. století a fascinovala ho natolik, že během života vytvořil na 500 jejích variací. Jednou se dívá klíčovou dírkou, podruhé má zavřené oči, jindy vyplazuje jazyk nebo vidíme jen detail pusy či nosu, někdy má škrabošku přes oči apod. Do Pierovy ikonické kolekce Tema e Variazioni ale patří i jiná témata – město, jehož architektura je reminiscencí na řeckou a románskou kulturu a v níž se opakuje obraz amfiteátru, přírodní motivy slunce a měsíce, mraků, ryb, motýlů, opic, detaily římských bust i knih, také civilizační výtisky, jako jsou vzducholodě, nebo výtisky novin a časopisů.

Všechny tyto motivy a ještě víc jsme na vlastní oči mohli vidět použité v interiérech Fornasettiho domu se zahradou, který si v 50. letech nechal postavit v severovýchodní části Milána. Omylem by bylo myslet si, že tu vše vypadá jako tenkrát. Podíváte-li se na dobové fotografie, zjistíte, že interiér byl

PIERO FORNASETTI (1913–1988)

Milánský malíř, rytec, grafik, designér, scénograf, sochař a interiérový designér. Studoval malbu na Accademia di Belle Arti di Brera (1930–32), z níž byl vyloučen pro nekázeň. Ve 40. letech se poprvé setkal s Gio Pontim a ilustroval pro něj kalendářní knihu Lunar. 1942 navrhl fresky pro Palazzo Bo v Padově. Během II. světové války utekl do Švýcarska, po návratu pracoval doma i v nové dílně, kde tiskl litografie umělců De Chirica, Manzú i Sassua. R. 1951 navrhl interiér kasína v San Remu a také kompletní Casa Lucano (spolu s G. Pontim), včetně nábytku Architettura. 1955–58 realizoval 32 dekorativních panelů do interiéru Stanza Metafisica, 1970 v Miláně založil Bibliofili Gallery a postaral se o výstavu automobilů Bolide Design. V r. 1980 byl v Londýně u otevření design obchodu Themes and Variations s produkty Fornasetti. Za svůj život vytvořil na 11 000 návrhů, z toho 500 variací na tvář operní zpěvačky Liny Cavalieri.

Nahoře po řádcích zleva: Talíře z široké kolekce Tema e Variazioni. Horkou novinkou z Fornasetti katalogu je tento set malých stolků Gigogne, který Barnaba představil během letošního milánského týdne designu. Existuje ve dvou verzích – víc vlevo varianta Strumenti da Disegno, vpravo je klasická Tema e Variazioni. Další novinkou roku 2010 je tento kabinet Litomatrice, jehož dekor ovšem pochází z originálního návrhu Piera Fornasettiho z 50. let. Dole: Hypnotizující schodiště je vylepené tapetami s motivem starodávného města s hradbami.

mnohem méně zařízený. Barnaba Fornasetti to vysvětluje: „Ačkoli to může překvapit, otec byl příznivcem racionální architektury, velmi byl například nadšený do Bauhausu, uznával minimalismus a zenovou kulturu. Já jsem fetišista a obklopuji se věcmi, které miluji.“ Také pozměnil funkce několika místností. Modrou knihovnu přestěhoval z třetího patra do druhého a připojil k ní červenou ložnici, kopii otcova návrhu ložnice ve vile u Lago di Como. Část, kde bývala Pierova pracovna a ložnice, zrekonstruoval na hostinskou, kanárková jídelna i pracovna v přízemí a vytapetované schodiště zůstaly v podstatě v původní podobě. Stejně jako poličky v knech, na nichž otec vystavoval svoji sbírku českého skla. V přízemí pak Barnaba dál provozuje studio, kde vznikají další návrhy a prototypy objektů s emblémem Fornasetti. «

SERVIS

Produkty Fornasetti u nás prodává Simple Concept Store a Praguekabinet, tapety Cole & Son se vzorem Fornasetti seženete v Color Design. Více info na www.simpleconcept.cz, praguekabinet.com a color-design.cz. Spazio Fornasetti, Corso G. Matteotti 1/A, Milán, www.fornasetti.com.